

«قاب کوچک» از نقش روحانیت در سر

این عبا

من هنوز هم وقتی

می‌خواهم از در ورودی

خانه وارد شوم

بسم... می‌گویم

و چهره رضا توکلی

در سریال او یک فرشته

بود برایم تداعی

می‌شود که با گفتن

بسم... نور سبز به

صورت شیطان ریخت

من هنوز هم وقتی می‌خواهم از در ورودی خانه وارد شوم، بسم... می‌گویم و چهره رضا توکلی در سریال او یک فرشته بود برایم تداعی می‌شود که با گفتن بسم... نور سبز به صورت شیطان ریخت. اصلاً رسانه یعنی همین. یعنی همان تاثیرگذاری حجاب مریم سریال در پناه تو که خیلی از جوانان آن

روزها را به سمت همان چادرهای سبک و ساده کشاند. یعنی نمایش چهره یک روحانی و یک زیست واقعی در قاب جادو. چند سالی است که چهره روحانی‌هایی که شاید روزگاری فقط در مسجد و هیات می‌دیدیم، به یک چهره قابل درک در تلویزیون تبدیل شده‌اند. شروعش شاید از سال‌ها قبل و بازی رضاکیانیان در کیف انگلیسی بود اما برای خیلی‌های مان، دوست بهزاد در سریال او یک فرشته، با بازی رضا توکلی این اتفاق را رقم و خیلی از کلیشه‌های رایج را کنار زد و باعث شد مخاطب تلویزیون شخصیت روحانی را باورپذیرتر ببیند. سریال رستگاری که رمضان امسال روی آنتن رفت، چهره روحانی را با همین دست فرمان، متفاوت نشان داد. به بهانه شخصیت روحانی سریال رستگاری، مروری بر برخی روحانیون خاطره‌انگیزی داشتیم که در قاب تلویزیون دیده‌ایم.

سپیده اشرفی

روزنامه‌نگار

یک دوست همراه

شخصیت سید در سریال رستگاری که دخترش او را «سیدبابا» خطاب می‌کند، در پیچ و تاب یک روایت ماورایی قرار گرفته و تلاش می‌کند در کوران قضاوت‌هایی که روانه حافظ رستگاری می‌شود، او را قضاوت نکند. شخصیت سید مثل خیلی از شخصیت‌هایی که پیش از این دیده‌ایم، به ما یاد داد که چطور یک انسان می‌تواند همراه و همپای خانواده و رفیقش باشد. حمیدرضا هدایتی ایفاگر نقش سید، پیش از این و در بسیاری از سریال‌ها کاراکترهایی را بازی کرده که تلاش می‌کرد اتفاقی مثبت در روند قصه روی دهد. او به واسطه کاراکترهایی که بازی کرده، چهره مثبتی در نظر مخاطبان دارد و حالا در قامت یک روحانی هم، همان روند را تکمیل کرده است.

سید انقلابی سرزمین مادری

برای همه مخاطبانی که سریال سرزمین مادری را تماشا می‌کردند و حالا در انتظار فصل سوم آن هستند، شخصیت محمدرضا فروتن در قامت یک روحانی، نه فقط قابل باور بود، بلکه توانست آن متانت و آرامش یک فرد معتبر مذهبی را به نمایش بگذارد. فروتن در این سریال نقش یک روحانی انقلابی را بازی می‌کرد که همراه و رفیق شخصیت اصلی، یعنی رهی بود و برخلاف پدر همسر شخصیت اصلی، یک مومن کنشگر و انقلابی را به نمایش می‌گذاشت. شخصیت سید در سرزمین مادری با محاسن، عبا و عمامه سیاه و در اولین قابی که حضور می‌یابد، از خاطرات قدیمی شوخی رهی با خودش می‌گوید که باعث شده از روی موتور به زمین بیفتد. مواجه شدن رهی با سیدیکی از اتفاق‌های مهم فصل دوم بود که به مرور، او را به سمت و سوی دیگری می‌کشاند.

وقتی فرهاد قائمیان «مشاور» می‌شود

سریال مشاور که حدود یک ماهی است پخش آن از شبکه افق به اتمام رسیده، شخصیت یک روحانی را نشان می‌داد که مشاور خانواده بود و تلاش می‌کرد مشکلات خانواده‌ها را حل و فصل کند. فرهاد قائمیان که کمی قبل‌تر در نقش روحانی فیلم مصلحت ظاهر شده بود، اینجا با حال و هوای متفاوت‌تری یک شخصیت روحانی را به تصویر کشید. او علاوه بر کاهش وزن محسوسی که در این دو اثر دارد، کاراکترهای کاملاً متفاوتی را به نمایش گذاشت. روحانی سریال مشاور، با قبای آبی روشن و حال و هوای متفاوت و مناسب مخاطب تلویزیون، تلاش می‌کرد مشکلات خانواده‌ها را به بهترین شکل حل کند تا خانواده‌ها برقرار و پایرجا بمانند. سریال مشاور مجموعه‌ای از داستان‌های خانوادگی با رویکرد ارائه راه حل برای زندگی بهتر خانوادگی و در پی گره‌گشایی از اختلافات آنهاست.

یک روحانی جهادی

تاکنون شخصیت مهران رجبی را در نقش‌های متفاوتی دیده‌ایم اما بازی او در سریال آزادی مشروط یک حال و هوای دیگری به کاراکتر او داده بود. این سریال که با محوریت طنز درباره فعالیت گروه‌های جهادی، کادر درمان و پرستاران در

ایام کرونا روی آنتن رفته بود، کاراکتر رجبی را به عنوان یک روحانی جهادی نشان می‌داد که عبا و کلاه خود را کنار گذاشته و با عمامه سیاهی که به سر داشت، به میان جهادگران کرونا آمده بود. رجبی در این سریال با دیگر شخصیت‌ها همراه می‌شد تا دل به دل آنها بدهد و در کارهای جهادی با این جهادگران همراه شود. او هم مثل بسیاری دیگر از جهادگران در این سریال، بافضای همدلی و کمک به هم‌نوع به بیمارستان رفته بود تا در کنار پرستاران، به بیماران کرونایی کمک کند. البته رجبی قبل از آن هم با بازی در سریال روزهای آبی، این کاراکتر خاص را آزموده بود و در سریال آزادی مشروط روایت متفاوتی از یک روحانی ارائه کرد.

روحانی همراه با کیف انگلیسی

سال ۱۳۷۹ سریالی با عنوان کیف انگلیسی از تلویزیون پخش شد که با توجه به مضمون سیاسی‌اش، کمتر کسی تصور می‌کرد عموم بینندگان از آن استقبال به عمل بیاورند. سریالی که توانست در مدت کمی، نظر مخاطبان را جلب کند. خط اصلی قصه کیف انگلیسی درباره دکتر منصور ادیبان با بازی علی مصفا، فردی تحصیل‌کرده و فرنگ‌رفته بود که سعی دارد پا در دنیای سیاست بگذارد. در این مسیر با مستانه پیرایش با بازی لیلا حاتمی، دختری از خانواده‌ای صاحب نفوذ آشنا می‌شود که به او برای رسیدن به صندلی مجلس کمک بسیاری می‌کند اما ادیبان پس از این آشنایی، دیگر ادیبان سابق نمی‌شود. رضا کیانیان در این سریال، نقش یک روحانی را به شکل متفاوتی بازی می‌کرد. او در هیبت این شخصیت، با لحن خاصی که برای خود انتخاب کرده بود و گرمی که سنش را بیشتر نشان می‌داد، چندان قابل شناسایی نبود اما در خاطره‌ها ماندگار شد.

ماجرای سقوط یک فرشته

نقش داریوش کاردان (حاج توسلی) در سریال سقوط یک فرشته را، باید از دیگر روحانیون متفاوتی دانست که در قاب تلویزیون ظاهر شده بودند. سریال سقوط یک فرشته زندگی دو دختر در جدال با فراز و نشیب‌های زندگی‌شان را به تصویر می‌کشید. داستان سقوط یک فرشته از زمانی اوج و فرودهای خود را آغاز می‌کرد که قرآن قدیمی امامزاده به سرقت می‌رفت. قرآن که گم می‌شد، بدبختی‌ها هم یکی پس از دیگری از راه می‌رسید. کاردان تاکنون کاراکترهای متفاوتی را به نمایش گذاشته اما بازی او در نقش یک روحانی در سریال سقوط یک فرشته، حال و هوای دیگری داشت. لحن و بازی کاردان در نقش‌هایی که بازی می‌کند به گونه‌ای است که حس کاراکتر را به درستی به نمایش می‌گذارد.

نمایشی از روحانی شهید

سریال راز ناتمام با نمایش شخصیت شهید باهنر و شباهتی که توانسته بود در این شخصیت به نمایش بگذارد، برای مخاطبان قابل باور و جذاب بود. این سریال روایت کش و قوس یک ماجرای امنیتی و پرداختن به زندگی

